

способів її підтримки; аналіз гепу та відсоткового ризику банку; аналіз валютної позиції та валютного ризику; аналіз дюрації фінансових інструментів та імунізація балансу; аналіз спреду та маржі; аналіз прибутковості окремих банківських операцій і продуктів.

Розглянуті аспекти банківського аналізу дозволяють дійти висновку про необхідність розробки не лише прикладних питань, але й їх теоретичного осмислення та обґрунтування. Вирішення порушених у цій статті методологічних проблем дозволить зробити об'єктивнішим як власне аналіз, так і процес управління сучасним комерційним банком в цілому.

В. Шваб, Л. Суліменко, кандидати екон. наук, доценти

В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ П(С)БО

Поряд з перевагами нового Плану рахунків та Інструкції з його застосування, поряд з їх позитивними характеристиками (тісний зв'язок з фінансовою звітністю, що полегшує складання балансу та Звіту про фінансові результати, забезпечення інформаційних потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів), зауважимо, що новий План рахунків не позбавлений недоліків. Особливо, на наш погляд, це стосується обліку основних засобів. Зокрема, на нововведеному рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи» передбачається обліковувати МШП, термін використання яких перевищує один рік, а також тимчасові (нетитульні) споруди, інвентарну тару, предмети прокату, інші необоротні активи і відображати їх у балансі в складі основних засобів. Оскільки раніше до складу МШП такі необоротні матеріальні активи не входили, то виникає питання, до яких груп основних засобів їх віднести, яку норму амортизації до них застосувати.

Відповідно до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» у податковому обліку визначено три групи основних засобів:

- група 1 — будівлі, споруди, їх структурні компоненти та передавальні пристрої;
- група 2 — автомобільний транспорт і вузли (запасні частини) до нього, меблі, побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, включаючи електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичної обробки

інформації, інформаційні системи, телефони, мікрофони і рації, інше конторське (офісне) обладнання, пристрої і приладдя для них;

- група 3 — інші основні засоби, що не ввійшли до груп 1 і 2, включаючи сільськогосподарські машини і знаряддя, робочу і продуктивну худобу та багаторічні насадження.

Звідси постає питання, як узгоджуватиметься бухгалтерський облік основних засобів за новим Планом рахунків з податковим обліком.

Крім того, чинний Державний класифікатор України — Класифікація основних фондів не відповідає їх класифікації згідно з Положеннями (стандартом) 7 «Основні засоби» та Інструкцією про застосування нового Плану рахунків від 30.11.99. Так, за П(С)БО 7 «Основні засоби» від 27.04.00 основні засоби за натурально-матеріальним складом і для потреб бухгалтерського обліку класифікуються за дев'ятьма групами:

1. Земельні ділянки.
2. Капітальні витрати на поліпшення земель.
3. Будинки, споруди та передавальні пристрої.
4. Машини та обладнання.
5. Транспортні засоби.
6. Інструменти, прилади, інвентар (меблі).
7. Робоча і продуктивна худоба.
8. Багаторічні насадження.
9. Інші основні засоби.

Отже, класифікація основних засобів за натурально-матеріальним складом більшою мірою враховує специфіку кожної групи основних засобів та відповідає вимогам П(С)БО, де група основних засобів визначається як сукупність однотипних за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання основних засобів.

На сьогоднішній день залишаються невирішеними питання узгодженості бухгалтерського обліку із законодавством про оподаткування та іншими нормативно-законодавчими актами. Тому працівникам бухгалтерії доводиться додатково вести трудомісткий податковий облік, оскільки ведення бухгалтерського обліку відірвано і неузгоджено з першим. Крім того, неоднозначність та нечітка визначеність окремих положень діючих стандартів бухгалтерського і податкового обліку призводить до помилок і порушень законодавства, а отже, до штрафних санкцій з боку контролюючих органів.

Ускладнюються і порядок ведення бухгалтерського і податкового обліку витрат на ремонт основних засобів. Так, відповідно до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», якщо величина затрат на ремонт основних засобів поряд з іншими витратами на поліпшення основних засобів перевищує протягом звітного року 5 % від сукупної балансової вартості основних засобів на початок звітного року, то вони списуються на збільшення вартості основних засобів і підлягають амортизації. Щодо Інструкції із застосування нового Плану рахунків та П(С)БО 7 «Основні засоби», то такі витрати на ремонт повинні обліковуватись на тих рахунках, на які списуються витрати по використанню відповідних видів основних засобів. Тобто, чинний порядок обліку витрат на ремонт основних засобів суттєво відрізняється від їх податкового обліку. Цим ускладнюється і розрахунок амортизації.

Різний підхід до обліку однорідних операцій значно ускладнює облік, що потребує приведення до узгодженості організації бухгалтерського обліку за П(С)БО із податковим законодавством. Тільки за таких умов можна досягти ефективності нової системи обліку в Україні, забезпечити вдосконалення обліку відповідно до міжнародних стандартів і реалізацію стратегічного курсу України на інтеграцію зі світовим економічним простором.

В. Панков, Т. Краска, А. Єськов

ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод»

МЕТОДИКА ФОРМИРОВАНИЯ ПРИБЫЛИ В КРУПНОМ АКЦИОНЕРНОМ ОБЩЕСТВЕ В УСЛОВИЯХ ВВЕДЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ ОТЧЕТНОСТИ

Выполнение программы реформирования бухгалтерского учета с применением международных стандартов предполагает разработку на предприятиях новой методики формирования прибыли. Национальные стандарты бухгалтерской отчетности меняют порядок расчета финансовых результатов предприятия, вводят новое определение этого понятия.

Формирование прибыли предприятия до введения программы реформирования бухгалтерского учета с применением международных стандартов имело следующий вид. Рассчитывались прибыль от реализации, балансовая прибыль, чистая прибыль. При-